

Verslag Nacht van de Nacht 2015 ***Door Hans op den Dries***

Op 24 oktober 2015 hebben we weer meegedaan aan de landelijke activiteit "Nacht van de Nacht.

Er was een geweldige opkomst van niet minder dan 78 personen. Zoveel deelnemers hadden we nog niet eerder gehad. De mensen kwamen vanuit de omgeving tot Spijkenisse. Slechts zeven mensen waren lid van de KNNV, hieronder ook de drie excursieleiders Theo Brigge-man, Tom van Wanum en ik.

De excursie startte om 22.00 uur bij het BC Tenellaplas met een welkomstwoord door Theo. We hadden gekozen om de "paarse wandelroute" te lopen. Deze route loopt door de Heveringen en steekt bij de Berkenrijsweg de Duinstraat en daarna het betonnen fietspad over en komt uiteindelijk weer aan de achterzijde bij het Bezoekerscentrum uit. De tocht duurde anderhalf uur.

Nu was ik zelf niet echt bekend met de geschiedenis over de Heveringen, maar gelukkig stond in de voorlaatste "In de Branding" een mooi artikel over deze geschiedenis, dat ik goed in mij op had genomen.

Het was leuk te zien hoe zo'n sliert mensen op gang komt om dan vervolgens bij een stop weer als een harmonica in elkaar te schuiven. Uiteraard was het van belang de tijd te nemen totdat de groep was samengevloeid zodat iedereen kon horen wat er verteld werd over het gebied. Zo hebben wij op verschillende plekken even stilgestaan en verschillende onderwerpen toegelicht: zoals het ontstaan van de duinen, de activiteiten die in de afgelopen eeuwen hebben plaatsgevonden en sinds wanneer de duinen in het beheer van het Zuid-Hollands Landschap zijn gekomen. Tot slot is er verteld welke dieren er vooral in de nacht actief zijn en waarom het dan ook zo belangrijk is dat er duisternis in de nacht is.

Maar wat is donker, was het wel zo donker als de nacht kan zijn? Nee, allerminst, het strooi-licht van de industrie in de Europoort en Maasvlakte is zo sterk aanwezig dat allang niet meer van totale duisternis gesproken kan worden. Ook de verlichting van de vele huizen in de duinen, Oostvoorne en de kassen in de omgeving zorgen voor de nodige "vervuiling". Gek genoeg zijn wij daar aan gewend geraakt. Pas als we op plaatsen komen waar het echt donker is beseffen we pas het verschil.

Dieren die afhankelijk zijn van de nacht zijn o.a. diverse zoogdieren als muizen, vleermuizen en egels, enkele vogelsoorten waarvan met name de uilen wel de belangrijkste zijn en talloze insectensoorten. Hetty Dekker was zo vriendelijk om ook aanwezig te zijn met een bat-detector. Ze heeft tijdens de wandeling een korte uitleg kunnen geven over de vleermuizen en het geluid dat ze produceren. We hadden geluk, want één gewone dwergvleermuis maakte nog gebruik van het luchtruim en vloog laag over de groep langs de bosrand in de Heveringen rond.

Terwijl er uitleg gegeven werd over de stand van de uilen vond een vrouwtje bosuil het nodig om een toontje bij te dragen. Het iewiet klonk even heftig in het donker en doorbrak de "stilte" als je tenminste mijn praatje even wegdacht.

Aan het eind van de wandeling konden we nog genieten van een groot aantal luid roepende kol- en grauwe ganzen die laag overvlogen. Vermoedelijk betrof dit nog een groep ganzen die op weg was naar hun slaapplek ergens in de delta.

Na een afsluitend praatje van onze voorzitter hebben we de groep bedankt voor de belangstelling en werden wij massaal bedankt voor de interessante tocht.

Laten we hopen dat deze mensen de excursie als een bruggetje zien naar andere excursies en misschien zelfs naar meer binnen de KNNV.